

МЕТОДИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПСИХОСОМАТИЧНИХ ВПРАВ
НАСЕЛЕННЯ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Олена ТВЕРДОХЛІБ

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна, e-mail: elleo@list.ru

Вступ. Антропоморфні зображення населення трипільської археологічної культури – це сакральні образи у ритуальних, обрядових, танцювальних діях [3]. На наш погляд, – це психосоматичні вправи. Методи реконструкцій деяких психосоматичних вправ України наведені в дослідженнях фахівців галузі фізичного виховання (М. Величкович, Л. Мартинюк, 2003; Н. А. Деделюк, А. В. Цюс, 2004), але надбання трипільської культури залишилися по за увагою.

Мета – визначити методи реконструкції психосоматичних вправ трипільської культури.

Методи: гоніометрії, математичної статистики, аналіз даних інформаційних джерел, експресивної міміки, візуальний, біомеханічний і кластерний [1, 2].

Результати. Біомеханічні і психічні показники поз та міміки у медицині, фізичній культурі і спорті характеризують психосоматичний стан і техніку вправ, тому була припущена можливість їх використання у реконструкції техніки психосоматичних вправ трипільської культури.

В результаті дослідження антропоморфних зображень трипільської культури виявлено, що психосоматичні вправи, практикували у різних місцях періоду її існування особи різної статі, віку, статури, будови і декору тіла, вдягнені і оголені у певному психоемоційному стані з певною мімічною експресією і вербально-звуковим супроводом, у статичних і динамічних позах стоячи і сидячи, одиночно і у гурті. Біомеханічні показники положень сегментів тіла та мімічна експресія дозволяють реконструювати техніку психосоматичних вправ трипільської культури.

Ключові слова: техніка, психосоматичні вправи, трипільська культура.

Список літератури

1. Біомеханіка спорту : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. з фіз. виховання і спорту / А. М. Лапутін [та ін.] ; заг. ред. А. М. Лапутіна. – Київ : Олімпійська література, 2001. – 318 с.
2. Изард К. Э. Психология эмоций / К. Э. Изард ; пер. с англ. – Санкт-Петербург : Питер, 2000. – 464 с.
3. Monah D. Plastica antropomorfă a culturii Cucuteni-Tripolie. Muzeul de Istorie Piatra-Niamț / Dan Monah. – Piatra-Niamț, 1997. – 264 p.